

माछापुच्छ्रे गाउँपालिका
स्थानीय राजपत्र

खण्ड: ०६

संख्या: ११

मिति: २०७९।१०।१७

भाग-१

सम्बत् २०७९ सालको नियमावली नं. १

माछापुच्छ्रे गाउँपालिका शिक्षा नियमावली २०७५

(दोस्रो संशोधन २०७९)

प्रस्तावना: स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को परिच्छेद १५ को दफा १०२ एवं माछापुच्छ्रे गाउँपालिका शिक्षा ऐन, २०७५ बमोजिम आधारभूत तथा माध्यमिक शिक्षालाई व्यवस्थित रूपमा सञ्चालन र व्यवस्थापन गर्न आवश्यक भएकोले माछापुच्छ्रे गाउँपालिकाद्वारा बनाइएको शिक्षा नियमावलीको २०७५ को मूल नियमावलीमा संशोधन गर्न वाञ्छनीय भएकोले माछापुच्छ्रे गाउँपालिकाको प्रशासकीय कार्यविधि (नियमित गर्ने) ऐन, २०७४ को दफा ४ ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी माछापुच्छ्रे गाउँपालिका गाउँसभाले मूल नियमावलीमा देहाय बमोजिम संशोधन गरेको छ ।

क्र.स	हाल भएको	संशोधन गर्नुपर्ने	कारण
१	गाउँ शिक्षा अधिकृत	शिक्षा अधिकृत	प्रचलित शब्द
२	नियम १६ मा स्थानान्तरण गर्न थप गर्ने	छ) पालिका भित्र रहेका कुनै विद्यालयलाई स्थानान्तरण गर्नुपर्ने देखिएमा सामाजिक विकास समिती संयोजक र शिक्षा शाखा द्वारा विद्यालयको अनुगमन गरि प्रदान गरेको प्रतिवेदनका आधारमा गाउँ शिक्षा समितिको सिफारिसमा कार्यपालिकाले त्यस्तो विद्यालयलाई उचित ठानिएको स्थानमा स्थानान्तरण गर्न सक्नेछ ।	शिक्षा नियमावलीमा उल्लेखित कारणहरू पुरा नभएकोमा
३	नियम १८ को उपनियम २ को अन्यमा थप	तर निर्धारित पूर्वाधारका साथै दक्ष जनशक्तिको विकास र सोहि वर्षबाट कक्षा नियमित संचालन नभएमा सो अनुमति रद्द गर्न सक्नेछ ।	सोहि वर्षबाट कक्षा नियमित संचालनमा प्रोत्साहन तथा अनुमति लिएर राख्ने परिपाटीको अन्त्य
४	नियम २१	सुरुमै शिक्षा शब्द थप ठ) सदस्य सचिवको सट्टा संयोजक राख्ने त) हटाउने	शब्द छुट भएकोले नियमावलीमा शिक्षा अधिकृतलाई संयोजक हुने उल्लेख गरेकोले इकाई प्रमुखको कार्य भएकोले
५	नियम २३	उपाध्यक्ष वा आधारभूत तहका प्र.अ. मध्येबाट १ जना थप नियम २३ उपनियम ३ मा शिक्षकका पेशागत संघ, संघठन, परिषद लगायतका अध्यक्ष वा निजले तोकेका प्रतिनिधिलाई आमन्त्रित गर्नसक्नेछन ।	गाउँ शिक्षा समिति १४ सदस्यीय भएकोमा १५ सदस्यीय बनाउनको लागि शिक्षकका पेशागत संघ, संघठन लगायतलाई समावेश गर्दा सबैको आवाजमाथि छलफल गर्न सकिने
६	नियम २५ <u>विद्यालय व्यवस्थापन समिति</u> क) विद्यालयको अभिभावकहरूले आफूहरूमध्येबाट छानी पठाएका कम्तीमा एक जना महिला सहित तीनजना-सदस्य ख) वडा शिक्षा समितिले मनोनित गरेको १ जना ग) वडा अध्यक्षले तोकेको सदस्य १ जना घ) वडा शिक्षा समितिले मनोनित गरेको सदस्य १ जना ङ) सस्थापक, चन्दादाता मध्येबाट वि.व्य.स. बाट मनोनित १ जना ड) विद्यालयका शिक्षकहरूले आफु मध्येबाट पठाएको १ जना च) प्रधानाध्यापक १ जना नोट : वडा अध्यक्ष सम्बन्धित वडाको सम्पूर्ण विद्यालयको संरक्षकको रूपमा हुनेछन। । नियम ६.घ) सम्बन्धित क्षेत्रको विद्यालय निरीक्षक को सट्टा शिक्षा अधिकृत राख्ने	क) अभिभावक मध्येबाट छानी पठाएको कम्तीमा १ महिला सहित ३ जना ख) गाउँ शिक्षा समितिले मनोनित गरेको १ जना ग) वडा अध्यक्षले तोकेको सदस्य १ जना घ) वडा शिक्षा समितिले मनोनित गरेको सदस्य १ जना ङ) सस्थापक, चन्दादाता मध्येबाट वि.व्य.स. बाट मनोनित १ जना ड) विद्यालयका शिक्षकहरूले आफु मध्येबाट पठाएको १ जना च) प्रधानाध्यापक १ जना नोट : वडा अध्यक्ष सम्बन्धित वडाको सम्पूर्ण विद्यालयको संरक्षकको रूपमा हुनेछन। । नियम ६.घ) सम्बन्धित क्षेत्रको विद्यालय निरीक्षक को सट्टा शिक्षा अधिकृत राख्ने	गाउँ शिक्षा समिति, वडा शिक्षा समिति तथा विद्यालय विच सहकार्यको लागि वडा अध्यक्षको जिम्मेवारी धेरैतिर हुने भएकोले विद्यालयमा पर्याप्त समय दिन नसक्ने तथा वडा अध्यक्ष

	<p>गरेको कम्तीमा एकजना महिला सहिता २ जना – सदस्य ग) वडा अध्यक्ष वा निजले तोकेको वडा समितिको सदस्य १ जना-सदस्य</p> <p>घ)संस्थापक,चन्दा दाता मध्येबाट विद्यालय व्यवस्थापन समितिले मनोनित गरेको १ जना सदस्य</p> <p>ड) शिक्षक प्रतिनिधि १ जना-सदस्य</p> <p>ज) प्रधानाध्यापक-सदस्य सचिव</p>		<p>आफ्नो वडा भित्रका सम्पूर्ण विद्यालयहरूको संरक्षकको भूमिकामा रहने कुरा नियमावलीले उल्लेख गरेको</p> <p>विद्यालय निरीक्षक नरहेको</p>
७	नियम २८ ड	हटाउने	संघीय शिक्षा नियमावली अनुसार बाझिएकोले
८	नियम ३१	<p>नियम ३१.</p> <p>मा क थप गरि ३१.(क) सल्लाहकार समिति सम्बन्धि व्यवस्था(थप गर्ने) विद्यालयले सस्थापक,चन्दादाता,शैक्षिक तथा सामाजिक क्षेत्रका व्यक्तिहरु सम्मिलित ५ जनासम्म सदस्य रहने गरि सल्लाहकार समिति गठन गर्न सक्नेछन सो सम्बन्धि कार्यविधि कार्यपालिकाले तोके बमोजिम हुनेछ </p>	विद्यालयलाई समयानुकुल समग्र पक्षको गुणस्तर अभिवृद्धिको लागि मार्गदर्शन गर्न
९	नियम ३३	<p>नियम ३३ थप गर्नुपर्ने</p> <p>क) सामाजिक विकास समितीका संयोजक -सदस्य</p> <p>ख) आधारभूत विद्यालयका प्रअ एकजना थप गर्ने</p> <p>नियम ३३.क</p> <p>क)शिक्षा अधिकृत अध्यक्ष को सट्टा संयोजक राख्ने</p> <p>ख) गाँउ शिक्षा समितीको परामर्शमा शिक्षा अधिकृतले मनोनित गर्ने</p> <p>ग)शाखाको कर्मचारी सदस्यको सट्टा सदस्य सचिव राख्ने</p>	<p>शिक्षा क्षेत्र सामाजिक विकास भित्र पर्ने भएकोले सो को संयोजकलाई राख्नु उपयुक्त देखिएकोले आधारभूत तह संचालित विद्यालयहरूको प्रतिनिधित्वको लागि सो तहको प्र.अ.राख्दाउपयुक्त हुने देखिएकोले अध्यक्ष भन्दा संयोजक शब्द बढि उपयुक्त</p>

			समितिमा सदस्य सचिव उल्लेख नभएकोले
१०	नियम ४९	थप : उपनियम ५ को (घ)मा थप गर्ने, तर निश्चित समय भित्र गाउँपालिकाले ताकेता लगाउदा पनि विद्यालय व्यवस्थापन समितिले कुनै सिफारिस दिन नसकेमा गाउँ शिक्षा समितिको सिफारिसमा कार्यपालिकाले प्रधानाध्यापकलाई जुनसुकै बखत पनि प्र.अ. पदबाट हटाउन सक्नेछ। उपनियम ८ प्रचलित कानून बमोजिम थप गर्ने	कुनै जटिल परिस्थितिमा विद्यालय व्यवस्थापन समितिबाट निकास निस्कन नसकेमा प्रचलित कानून बमोजिम भन्दा सम्पूर्ण कानूनलाई समावेश हुने भएकोले वढी उपयुक्त
११	नियम ५३ २०७४ चैत्र मसान्त भित्र विषयविज्ञको सूची अद्यावधिक गरिनेछ। सो सूची अध्यावधिक नगरेसम्म जिल्ला शिक्षा कार्यालय कास्कीले प्रकाशन गरेको विशेषज्ञ सूचीलाई प्रयोग गरिनेछ। स्रोतकेन्द्र हटाउनु पर्ने	ख) शिक्षा अधिकृत वा शिक्षा शाखाको कर्मचारी माछापुच्छ्रे गाउँपालिकाको विशेषज्ञ सूचीलाई प्रयोग गरिनेछ। उक्त सुचिबाट विशेषज्ञ उपलब्ध हुन नसकेमा मात्र जिल्लाको विशेषज्ञ सूचीलाई प्रयोग गरिनेछ। घ पछाडी थप गर्ने विषयविज्ञसूची प्रत्येक वर्ष अध्यावधिक गरिने छ विशेषज्ञ छनौट गर्दा गाँउ शिक्षा अधिकृत र सामाजिक बिकास समितिका संयोजक वा निजले तोकिएको कार्यपालिका सदस्यको रोहवरमा वि.व्या.स.अध्यक्ष र प्रअले गोला तानी परेको विज्ञलाई शिक्षा अधिकृतले फोन गरी बोलाउने छ। उपनियम २. छनौट सम्बन्धि कार्य गाउँपालिकाको कार्यालयमा गरिनेछ। उपनियम ५ छनौटसमितिकापदाधिकारीहरुकोउम्मेवारकोनातापरेकोव्यक्तिउम्मेदवारभएमाछनौटसमितिमा बस्नपाईनेछैन।	शाखा प्रमुख नभएको अवस्थामापनिकार्यस म्पादन निरन्तरताको लागि तथा शाखामा एक कर्मचारी भएकोले तोकिरहन नपर्ने गाउँपालिकाको विज्ञ सूची प्रकाशन भएकोले विज्ञ सूचीमासमयानुकुल परिवर्तनको लागी शिक्षक छनौट गर्दा सबैको रोहवरमागर्दा पारदर्शी हुने भएकोले स्रोत केन्द्रको प्रावधान हटेकोले समितिका पदाधिकारीको नाता परेको व्यक्ति उम्मेदवार भएमा परिक्षा निष्पक्ष हुन नसक्ने भएकोले
१२	नियम ५४	उपनियम ३ विद्यालयले शिक्षक रिक्त जनाकारी बढीमा एक हप्ता भित्रमा वि.व्य.स.को निर्णय सहित शिक्षा शाखामा जनाकारी दिनुपर्ने छ। उपनियम ४ विद्यालयबाट प्राप्त भएको मितिले २१ दिन भित्र शिक्षक छनौट पक्या सम्पन्न गरी नियुक्तीका लागी विव्यास समक्ष सिफारिस गर्नुपर्नेछ।	करारमा शिक्षक छनौट गर्दा लाग्ने खर्च छनौट हुने शिक्षकबाट लिने व्यवस्था लाई हटाउदै

		उपनियम ५ शिक्षक छनौट प्रकृयाको सम्पूर्ण खर्च कार्यपालिकाले तोके बमोजिम हुनेछ । उपनियम १० हटाउने	उक्त प्रक्रियाको सम्पूर्ण खर्च पालिकाले व्यहोर्दा शिक्षकलाई प्रोत्साहन तथा विद्यालयलाई राहत हुने भएकोले यस नियमावली संसोधन पछि विज्ञापनका सम्पूर्ण प्रक्रिया पालिका शिक्षा शाखाद्वारा हुने सम्पूर्ण प्रक्रिया नियमानुसार हुने भएकोले
१३	नियम ५६.	एउटा स्थानीय तहबाट अर्को स्थानीय तहमा र एक स्थानीय तहको एक विद्यालयबाट अर्को विद्यालयमा शिक्षक सरुवा गर्नुपर्ने अवस्थामा सम्बन्धित स्थानिय तह, सम्बन्धित विद्यालय व्यवस्थापन समिती र वडाको सिफारिसमा सरुवा सम्बन्धी कार्यविधीको परिधीभित्र पर्ने देखिएमा शिक्षा अधिकृतले राय सहित गाँउपालिका अध्यक्ष समक्ष पेश गर्नुपर्ने छ ।	शिक्षक सरुवालाई सम्बन्धित वि.व्य.स., वडा सबैको जानकारी लिएर गाउँ शिक्षा समिति अध्यक्षको परामर्शमा गर्दा पारदर्शी हुने भएकोले
१४	नियम ५६. उपनियम ६ को च) मा व्यहोरा विद्यालय व्यवस्थापन समितिबाट निर्णय भई आएमालाई हटाएर	अवस्था देखिएमा राख्ने उपनियम ६ को ज हटाउने	वि.व्य.स.लेउचित निकास दिन नसक्ने भएकोले एकै विद्यालयमा कार्यरत रहदा शैक्षिकगुणस्तर अभिवृद्धिमा कठिनाई
	नियम ५८	अनिवार्य थप गर्नुपर्ने	
१५	नियम ६१ (७)लाई हटाउने	थप उपनियम १९ महिला शिक्षक तथा कर्मचारी सुत्केरी बिदामा रहेको समयमा निजको ठाँउमा विद्यालयको आवश्यकताका आधारमा सुत्केरी विदा अवधिभरका लागि गाँउपालिकाले तोकीएको पारिश्रमिक सहित बैकल्पिक शिक्षक नियुक्त गर्न सक्नेछ । तर यो व्यवस्था आ.व.२०८०/८१ देखि लागुहुनेछ।	विद्यालयको पठनपाठनमा निरन्तरता कायम गर्दै समग्र पालिकाको शैक्षिक गुणस्तर अभिवृद्धि गर्न
१६	नियम ८९ (च) उपनियम २	सामाजिक परिक्षण गर्दा शिक्षा तथा मानव श्रोत विकास केन्द्रद्वारा जारी भएको सामाजिक परिक्षण मापदण्ड २०७८ लाइ आधार मानि गरिनेछ ।	गर्दा शिक्षा तथा मानव श्रोत विकास केन्द्रद्वारा नयाँ मापदण्ड जारी भइ कार्यान्वयनमा रहेकोले
१७	नियम १००	विचार सर्वेक्षण गर्ने हटाउने	आवश्यक नदेखिएकोले
१८	नियम १०६ वडा शिक्षा समिति : क) वडा अध्यक्ष-अध्यक्ष ख) वडा समितिका सदस्यहरु मध्ये वडा	क) ठिक ख) ठिक ग) उच्चतम कक्षा संचालन भएको हटाउने : वडा भित्र रहेका विद्यालयको प्र.अ. मध्येबाट वडा समितिले तोकेको प्र.अ, घ) ठिक	वडा शिक्षा समिति, गाउँ शिक्षा समिति र शिक्षा शाखाबिच सहकार्य गर्दासमग्र पक्षको सुधारमा सहयोग पुग्ने

<p>समितिको बैठकले सिफारिस गरेको एक जना-सदस्य</p> <p>ग) उच्चतम कक्षा संचालन भएको विद्यालयको प्र.अ.मध्येवाट वडा समितिले तोकेका प्र.अ.-सदस्य</p> <p>घ) विद्यालयका व्यवस्थापन समितिका अध्यक्षमध्ये वडै समितिको बैठकले सिफारिस गरेको एक जना-सदस्य</p> <p>ड) वडा भित्रका शिक्षा प्रेमीहरु मध्येवाट कम्तीमा एकजना महिला सहित वडा समितिले तोकेको २ जना-सदस्य</p> <p>च) वडा सचिव-सदस्य सचिव</p>	<p>ड) वडा भित्रका शिक्षा प्रेमीहरु मध्येवाट वडा समितिले मनोनित गरेको १ जना</p> <p>च) शिक्षा अधिकृत वा शिक्षा शाखाको प्रतिनिधि १ जना</p> <p>छ) वडा भित्रका शिक्षा प्रेमीहरु मध्येवाट गाउँ शिक्षा समितिले मनोनित गरेको १ जना</p> <p>ज) वडा भित्रका विद्यालय शि.अ. संघ अध्यक्षहरु मध्ये वडा समितिले मनोनित गरेको १ जना</p>	<p>उच्चतम भन्दा पनि सबै विद्यालयबाटसमावेश गर्दा उपयुक्त</p> <p>शि.अ.संघको प्रतिनिधित्व गराउदा शैक्षिक गुणस्तरमा थप सुधार तथा अभिभावक लाई जिम्मेवारी र अपनत्व हुने</p>
<p>१९ नियम १०३</p>	<p>उपनियम १ थप्नुपर्ने</p> <p>उपनियम १ को ठ मा थप्नुपर्ने सामुदायिक विद्यालयमा अध्यापनरत शिक्षक कुनैपनि सरकारी, गैह र सामाजिक सघ संस्था, सहकारी र स्थानीय क्लब जस्तामा सञ्चालक वा पधाधिकारी हुनुहुँदैन हाल उक्त सघ संस्थाहरुमा कार्यरत रहेमा यस नियमावली स्वीकृत भएको सात दिन भित्र राजिनामा दिई सोको जनाकारी शिक्षा शाखामा गराउनुपर्ने छ ।तर माथि जेसुकै लेखे तापनि सप्रक्षक र सल्लाहकार समितिमा बस्न बाधा पर्ने छैन ।(सञ्चालक वा पधाधिकारी भन्नाले सम्क्षिप्तमा उल्लेख गरिने छ)</p>	<p>शिक्षकहरुले आफ्नो पदिए मर्यादा तथा आचारसंहिता विपरित अन्य संघ सस्थामा काम गर्नाले सार्वजनिक शिक्षाको गुणस्तरमा परेकोले साथै आफ्नो पेशा प्रति थप उत्तरदायित्व बहन गराउन तथा नैतिकताको विषय पनि जोडिएको</p>
<p>२० नियम १०७</p>	<p>ख) सामाजिक बिकास समितीका संयोजक</p> <p>ग) शिक्षा शाखा प्रमुख वा प्रतिनिधी</p>	<p>विद्यालय अनुगमनमा शिक्षा क्षेत्र हेर्ने सा.वि.स. संयोजक विद्यालयको तथ्यांक, अभिलेख तथा निकास हेर्ने कर्मचारीलाई समावेश गर्दा अनुगमन थप व्यवस्थित हुने</p>

आज्ञाले,
बेदहरि अधिकारी
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

माझापुच्छे गाउँपालिका, गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय

मूल्य: रु. २०१-

प्रकाशक:

माछापुच्छ्रे गाउँपालिका

गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय

लाहाचोक, कास्की

